

Medzinárodné sympóziu o inovatívnych toxikologických prístupoch s účasťou OECD, ECHA a EFSA

Odbor bezpečnosti potravín a výživy Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) a Slovenská toxikologická spoločnosť SETOX organizujú v máji vedecké sympóziu, ktoré bude diskutovať implementáciu inovatívnych a medzinárodne uznávaných prístupov k hodnoteniu toxicity látok, pri ktorých nie sú potrebné testy na laboratórnych zvieratách. Podujatie spojí uznávaných expertov a expertky globálneho i európskeho formátu. Na podujatí budú prednášať aj odborníčky z Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD).

Podujatie s názvom „**Dissemination and implementation of the OECD in vitro and in silico methods applicable to the safety and risk assessment of the chemicals, food, and feed**” sa uskutoční online v dňoch **24. – 25. mája 2021**. Hnacím motorom pre organizáciu sympózia bola potreba šírenia aktuálnych informácií o tzv. alternatívnych metódach a inovatívnych prístupoch, ktoré obmedzujú alebo úplne nahrádzajú používanie zvierat v toxikologických štúdiách. Jednoznačným **cieľom podujatia je zvýšiť expertnú úroveň vedy a výskumu v oblasti praktickej implementácie alternatívnych metód, schválených v oficiálnych usmerneniach OECD.**

„Dnes už dokážeme mnohé testy, ktoré sa dlhé roky vykonávali na laboratórnych zvieratách, nahradiť inovatívnymi metódami, pri ktorých sa zvieratá nepoužívajú. Tieto metódy sú založené napríklad na využití bunkových a tkanivových kultúr (tzv. in vitro systémy), organoidoch na mikrofluidických čipoch, ale aj na pokročilých počítačových simuláciách a databázach. Najčastejšie sa jedná o kombinácie týchto prístupov. V minulosti sa im hovorilo aj alternatívne metódy, no tento pojem sa používa čoraz menej. Inovatívne stratégie hodnotenia toxicity látok totiž prispievajú nielen k náhrade laboratórnych zvierat, ale v konečnom dôsledku aj k lepšej ochrane ľudí,” vysvetľuje Dr.rer.nat. Ing. Helena Kandárová, ERT, podpredsedníčka Slovenskej toxikologickej spoločnosti SETOX a odborná garantka sympózia. Zároveň dodáva: „Na úspešnom zavedení inovatívnych toxikologických metód do praxe usilovne pracujú inštitúcie na celosvetovej, európskej i národnej úrovni. Vďaka tomu sa dnes už v mnohých prípadoch testy na zvieratách nepoužívajú alebo sú výrazne obmedzené. Vývoj v tejto oblasti napreduje obrovským tempom, a preto vedecko-výskumná obec, ako aj organizácie aktívne v tvorbe a implementácii noriem, musia byť kontinuálne informované o aktuálnom dianí. Sympóziu takéto informácie poskytnú.”

Udalosť spojí účastníkov a účastníčky so špičkovými vedcami a vedkyňami z **OECD**, Európskej chemickej agentúry (**ECHA**) a Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (**EFSA**). Diskusie o používaní alternatívnych metód v strednej a východnej Európe sa zúčastnia odborníci a odborníčky z výskumných a vedeckých inštitúcií zo Slovenska a okolitých štátov.

„Uvedomujeme si, že teória je veľmi dôležitá. No považujeme za mimoriadne prínosné, keď sú teoretické poznatky previazané s praxou. Preto sme sa rozhodli druhý deň sympózia venovať praktickým ukázkam. Účastníci a účastníčky tak budú vidieť, ako sa pracuje so softvérom a databázami OECD a EFSA. Tie je možné využiť aj pri testovaní toxicity potravín a krmív. Ukážka práce s validovanými in vitro metódami a praktické ukážky in silico modelovania uľahčia správnu interpretáciu výsledkov. Všetkých odborníkov a odborníčky, ktorí pracujú v tejto oblasti alebo o ňu majú záujem, srdečne pozývame na sympóziu,” dodáva na záver MUDr. Katarína Kromerová, poverená vykonávaním funkcie riaditeľky odboru bezpečnosti potravín a výživy MPRV SR.

Organizácia medzinárodného podujatia je umožnená vďaka finančnému príspevku v rámci spolufinancovania spoločných projektov SR a OECD, schváleného **Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR**, ako aj vďaka EFSA, ktorý má záujem o podporu používania inovatívnych prístupov v toxikológii potravín a krmív.

Viac informácií, online registračný formulár a pokyny na zasielanie posterových abstraktov nájdete **na webovej stránke sympózia.**

Odbor bezpečnosti potravín MPRV SR a Slovenská toxikologická spoločnosť SETOX

[Odbor bezpečnosti potravín MPRV SR](#) zabezpečuje výkon Národného kontaktného bodu pre vedeckú a technickú spoluprácu s EFSA a ďalších 8 kontaktných bodov s európskou i medzinárodnou pôsobnosťou. Vykonáva tiež niektoré legislatívou dané činnosti v oblasti úradnej kontroly, uvádzania GMO potravín a krmív na trh a organizuje vybrané národné i medzinárodné odborné podujatia v oblasti bezpečnosti agropotravinového reťazca.

[Slovenská toxikologická spoločnosť SETOX](#) je občianske združenie toxikológov, registrované pod Slovenskou akadémiou vied. SETOX organizuje národné i medzinárodné podujatia v oblasti toxikológie, vedie [Slovenskú národnú platformu](#) (SNP 3Rs) pre propagáciu alternatívnych metód a princípov 3R a podieľa sa na rozvoji vzdelávania slovenských toxikológov a toxikologičiek, ako aj na zvyšovaní ich kvalifikácie.